

Tåkerns fältstation

Fältstationens verksamhet har pågått under hela året. Under vintermånaderna, då Tåkerns is burit, har ringmärkning och inventeringar i vassarna varit huvudarbetet. Under maj-juni fanns en guide och periodvis även fältpersonal anställd vid stationen. Intresset för Tåkern verkar bara öka. Mängder av ideella naturföreningar, skolklasser och enskilda besökte under framför allt vår och försommar föreningens observationstorn och utnyttjade även guiden. Tåkern har ju bl. a. genom den nu under flera år pågående reservatbildningen kommit att få stor publicitet. Fältstationen ser detta som en positiv utveckling och det är vår förhoppning att kunna vidmakthålla intresset. När det gäller Tåkerns naturreservat har nu ärendet hamnat hos regeringen. Nitton överklaganden från olika sakägare föreligger. Dessa gäller allt från små gränsjusteringar till ett totalt avskrivande av reservatet. När detta skrivs i januari 1977 har något avgörande ännu inte fattats i frågan.

En del inventeringar har som vanligt utförts under året. Räkningarna av rödrom och brun kärnhök har pågått helt traditionellt. När det gäller rödrom fick beståndet en kraftig åderlätning under januari-mars, då åtskilliga övervintrande fåglar tycks ha strukit med. Två drommar togs om hand av stationen och släpptes senare. De bölande rödromhannarna var 1976 bara hälften av de normalt ca 50 som funnits de senaste åren. Stammen av brun kärnhök är oförändrat stor; 42 par häckade och 23 ungar ringmärktes. Ett nytt återfynd, stationens andra, av brun kärnhök har inkommit under hösten — från Frankrike. De kärnhökar som märktes försågs även med ljusgrön färgning; individer från 1975 har blå färgning och de som märktes 1974 har orange.

Det pågående skrattmåsprjektet fortgick även under sommaren. Ca 600 skrattmåsar märktes och försågs med blå färgning. Åtskilliga återfynd har strömmat in under året. De flesta från vinterkvarteren i väster och söder. Ett intressant fynd kan dock noteras. Det var en åtta år gammal skrattmåsa som återfanns i juni i södra Finland — alltså under häckningsperioden!

Under vassringmärkningen togs i år drygt 400 skäggesar, vilka också samtliga har fått individuella färgningskombinationer. Fynd och rapporter om sedda skäggesar har inkommit från Landsjön i Småland, Dettern i Västergötland och från Roxen fem mil öster

om Tåkern. Mot bakgrund av de inventeringar som stationen gjort under vintern, anser vi att skäggespopulationen under sensommaren kunde vara så stor som 20 000 individer. En alldeles ofattbar explosion av en art sedan den första honan togs en julidag 1972. Under oktober skedde ett mycket stort utsträck ifrån Tåkern. Stora skäggesflokar lämnade trakten på hög höjd.

Vid vassmärkningen togs under året även en del gärdsmysar, blåmesar, rörsångare och sävsparvar. Den 19 februari fångades i hårt vinterväder en gransångare, troligen tillhörande någon av de sibiriska raserna. Den 29 juli fångades en fältsångare! Stationens sammanlagda märksomma för 1976 blev drygt 1 700 fåglar. Holkmärkningsprojektet kring fältstationen pågick även i år, och vid Sommen märktes som vanligt häger och fiskgjuse.

Under våren inträffade en vassbrand i sydvästra delen av Tåkern. Den ställde helt naturligt till en del tragedier bland häckarna, men gav stationen ett unikt tillfälle till en boinventering. Inom den avbrända ytan inräknades framförallt en stor mängd reden av vattenrall och skägges. Under hela maj månad höll ett ängshökpar revir intill detta avbrända område. Någon häckning blev dock troligen inte av.

Hela våren och sommaren kom för övrigt att präglas av utebliven nederbörd och mycket lågt vattenstånd. Att notera är den stora vadaransamling som skedde vid Tåkern i slutet av maj. På en dag sågs på ett av de mest attraktiva strandavsnitten inte mindre än 3 500 kärnsnäppor, åtskilliga småsnäppor, myrspovar, mossnäppor samt som raritet en svartbent strandpipare.

Övrigt intressant i observationsväg är att inte mindre än nio kornknarrar hördes samtidigt i början av juni. Flera rödhuvade dykänder sågs i april och maj. Arten är årsviss vid Tåkern nu! En vassångare hördes i juni. Gässen vid Tåkern har naturligt tilldragit sig ett stort intresse. Området har under de senaste åren utvecklats till något av ett svenskt gäscentrum. De stora flockarnas grynings- och skymningsfärder mellan sjön och de omgivande fälten är verkligen sevärd. Det sammanlagda antalet som rastat vid Tåkern samtidigt under hösten har de senaste åren legat kring 15 000. Under 1976 blev även aprilsiffran så stor som ca 9 000 individer. Fortfarande debatteras gässens betningseffekt på grödan, och åtskilliga markägare är enligt fältstationen fortfarande alltför hätska mot fåglarna. Karbidkanoner och fågelskrämmor samt även avskjutning tenderar att stressa flockarna alltmer. Enligt vår uppfattning bör man slå vakt om denna unika rastplats som Tåkernbygden utgör för sädgässen och på alla sätt värna om den som en nationell tillgång.

Tåkerns fältstations tolfte årsrapport kan erhållas genom insättande av 15:— kr på pg 26 34 96-2. För 25:— kr erhålls stödande medlemskap. Varje kvartal utkommer stationens informationsblad, för närvarande i en upplaga på drygt 500 ex.

GÖRAN BERGENGREN